

บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์
การนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยาย
และการจัดนิทรรศการทางวิชาการ

ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๑๕

ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

“ราชภัฏเชียงใหม่
เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาสารคาม”

บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์
 การนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยาย
 และการจัดนิทรรศการทางวิชาการ

ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๕

ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

“ราชภัฏเชียงใหม่”

เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาวชิราลงกรณ

บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์
การนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยายและการจัดนิทรรศการทางวิชาการ

ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น
ครั้งที่ ๖

ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

“ราชภัฏเชียงใหม่
เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาราชัน”

บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์การนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยายและการจัดนิทรรศการทางวิชาการ
 ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
 “ราชภัฏเชียงใหม่ เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาราชัน”

ISBN 978-616-7669-15-1

จัดทำโดย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300
 โทรศัพท์/โทรสาร 053-885950

ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา
 รองศาสตราจารย์ ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา
 รองศาสตราจารย์ นพ.สิทธิพร บุญยนิตย์ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๖ “ราชภัฏเชียงใหม่ เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาราชัน”

1. ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญ์สินี ชมพุดำ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ รัตนพานนท์	9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง	10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลทิพย์ คำใจ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ชมพุดำ	11. อาจารย์ ดร.ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์
5. รองศาสตราจารย์พิทยาภรณ์ มานะจติ	12. อาจารย์ ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎิกัดค์ เขมวิมุตติวงศ์	13. อาจารย์ ดร.กาญจนา สุระ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเลิศ กลิ่นรัตน์	14. อาจารย์ ดร.กัญญาพัสดุ ก่อมธงเจริญ

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนตรี ศิริจันทร์ชื่น ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ กิติบุตร รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
 อาจารย์ ดร.จิตติมา กัตัญญู รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พริบไหว รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ นางสาวศิริพร ริพล หัวหน้าสำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา
 นางสาวกรรณิกา ชางง นักวิชาการเงินและบัญชี
 นางพิมพ์พรรณ สุธัญญา นักวิชาการพัสดุ
 นางสาวณัฐธยาน์ บันเทา นักวิจัย
 นางสาวกรทอง ลีสุวรรณ นักวิจัย
 นางสาวหทัยพร วังพฤกษ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
 นางสาวจินตภา อัจฉรียากร นักวิชาการศึกษา
 นางสาวภัคจิรา กาบใจ นักวิชาการศึกษา
 นายปรัชญา ไชยวงศ์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์
 นายวชิราวุธ สุวรรณคำ เจ้าหน้าที่ธุรการ

คำนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดงานราชภัฏวิชาการ ซึ่งตรงกับวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2535 ซึ่งเป็นวันที่ได้รับพระราชทานนามว่า "ราชภัฏ" จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้มาเป็นชื่อของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ในวันนี้จึงเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จึงได้มีการประชุมทางวิชาการ "ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น" มีการนำเสนอผลงานวิจัย ผลงานวิชาการของคณาจารย์ทั้งภายในมหาวิทยาลัย คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักศึกษาในระดับบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาผลงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนำเสนอผลงานของนักศึกษา ผลการวิจัยทางวิชาการในรูปแบบของการบรรยายและการจัดนิทรรศการทางวิชาการให้กับประชาคมนักวิชาการทั่วประเทศที่มาร่วมงานวันราชภัฏวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่จัดขึ้นในทุกปี การจัดงานราชภัฏวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในปีนี้ เป็นการจัดงานครั้งที่ 6 เป็นการร่วมฉลองการจัดกิจกรรมทางวิชาการ "เทิดไท้ 85 พรรษา มหาราชัน" ได้พัฒนารูปแบบการจัดการนำเสนอผลงานทางวิชาการทั้งในรูปแบบนิทรรศการ การแสดงกิจกรรมและผลงานวิจัยที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจภายในชุมชน พัฒนารายได้ของครัวเรือน การสร้างความร่วมมือของสมาชิกองค์กรต่างๆ ในชุมชนที่เป็นผลงานวิจัยเชิงวิชาการ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ที่มีผลงานที่ชัดเจนมาแสดงให้กับนักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกัน ในส่วนของการนำผลงานทางวิชาการนั้นได้ผ่านการคัดกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างละเอียดได้มีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขผลงานให้เป็นที่ยอมรับ และนอกจากนี้ยังได้จัดการบรรยายพิเศษเรื่อง "การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรสายวิชาการ" โดย ศาสตราจารย์ ดร.สัญญา จตุรสิทธา และศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพของนักวิชาการนักวิจัยที่มาร่วมงานในครั้งนี้

คณะกรรมการจัดงานราชภัฏวิชาการเทิดไท้ 85 พรรษา มหาราชัน ในครั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นักวิชาการ นักวิจัย บุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา บัณฑิต ที่มาร่วมงานคงได้รับประโยชน์จากการจัดงานวิชาการในครั้งนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมชัย)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พฤติกรรมและการวิเคราะห์ปัจจัยการมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

The behavior and factor analysis of visiting and worship the pastor of banleam, phetsumut

voraviharn temple , samutsongkram province by tourists

ประสพชัย พสุนนท์¹ กษิธิษฐ์ สุวีรานนท์² จุฑามาส อินสว่าง²

Prasopchai pasunon¹ Kasidit Suweeranon² Jutamas Insawang²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ในเดือนสิงหาคม - กันยายน 2555 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ปัจจัย ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาวัดเพชรสมุทรวรวิหาร และหาข้อมูลในการเดินทางจาก เพื่อน/คนรู้จัก มีความถี่ในการเดินทางมาสักการะ 6-8 ครั้ง มีความคิดเกี่ยวกับวัดเพชรสมุทรวรวิหาร เป็นวัดที่เก่าแก่ น่าเลื่อมใส จะเดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เดินทางมากับครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งต่ำกว่า 500 บาท เหตุผลที่เดินทางมา เพราะเป็นวัดที่ศักดิ์สิทธิ์น่าเลื่อมใส และบุคคลที่มีอิทธิพลในการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ครอบครัว 2) ปัจจัยที่ทำให้ นักท่องเที่ยวเดินทางมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม 9 ปัจจัย คือ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้านการจัดการท่องเที่ยว ด้านความเชื่อ ด้านราคา ด้านที่ตั้งของวัด ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการส่งเสริมการขาย

การวิจัยครั้งถัดไปขอเสนอแนะดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามกับกลุ่มชาวไทยเพียงอย่างเดียว จึงขอเสนอให้ท่านจัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มอื่นๆด้วย อาทิเช่น กลุ่มชาวต่างชาติ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายของประชากร
2. ผู้ทำการวิจัยได้ทำการสำรวจในเขตบริเวณวัดเพชรสมุทรวรวิหาร เพียงอย่างเดียวจึงอาจได้ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ จึงขอเสนอให้ท่านอื่นทำการขยายพื้นที่ในการทำวิจัยเพื่อเป็นการขยายขอบเขตของข้อมูลโดยการสำรวจข้อมูลจากพื้นที่อื่นร่วมด้วย

คำสำคัญ : หลวงพ่อบ้านแหลม พฤติกรรม วิเคราะห์ปัจจัย

¹รองศาสตราจารย์ ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

ความเลื่อมใสเชื่อมั่น ตลอดทั้งชีวิตจิตใจของชาวพุทธเมืองไทย ผากฝั่งไว้แก่พระพุทธศาสนาอย่างหนักแน่น ไม่แปรผัน ยึดมั่นนับถือพระรัตนตรัย ด้วยเห็นว่าสามารถช่วยเหลือทำให้จิตใจผ่องใส และทั้งอาจดลให้ป้องกัน ภัยอันตราย และอำนวยความสุขให้ได้ พระพุทธรูปในประเทศไทยมีนับจำนวนเป็นแสนๆ องค์ แต่พระพุทธรูปทั้งหลาย ต่างก็มีความศักดิ์สิทธิ์และความเชื่อไปในทางที่แตกต่างกันในจำนวนพระพุทธรูปที่ประชาชนยอมรับนับถือด้วยความเคารพบูชา จนถึงกับนานนามยกย่องว่า เป็นหลวงพ่อก หรือเปรียบเสมือนเป็นพ่อของคนทั้งเมืองก็มีบ้างเป็นบางแห่ง บางวัดไม่ทั่วไปโดยเฉพาะจังหวัดสมุทรสงครามนี้ มีพระพุทธรูปเป็นพ่อบ้านพ่อเมืองที่ชาวบ้านยกย่องนับถือถวายนามว่าหลวงพ่อก คือ “หลวงพ่อบ้านแหลม” เป็นที่เคารพสักการบูชา (กองบรรณาธิการข่าวสด มติชน, 2551)

จากเหตุดังกล่าวเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมา สักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อที่จะได้ทราบถึงพฤติกรรมและปัจจัย การเลือกมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว

ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย

1. ขอบเขตการศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เน้นการสำรวจการ เดินทางมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ พฤติกรรมและปัจจัยการเลือกมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่มาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งไม่ทราบขนาดของประชากร แต่ทราบว่าประชากรมีขนาดใหญ่ ($N \rightarrow \infty$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนด ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 400 การสุ่มตัวอย่าง เป็นการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากไม่ทราบจำนวน ประชากรที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดเพชรสมุทรวรวิหารที่แน่นอน จึงสุ่มเก็บตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ในเดือนสิงหาคม - กันยายน 2555 โดยพยายามกระจายกลุ่มตัวอย่าง ให้มีความหลากหลาย

3. เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล พฤติกรรมและปัจจัยการเลือกมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม ใช้ค่าสถิติพรรณนาประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) โดยมีการหมุนแกนปัจจัยให้ตั้งฉากกัน (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีการ Varimax with Kaiser Normalization เกณฑ์การพิจารณาปัจจัย คือ ค่า Eigenvalues ต้องมากกว่า 1 และค่า Factor Loading ต้องมีค่าสัมบูรณ์ (Absolute) มากกว่า 0.71

ผลการศึกษาวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลพบว่า ได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 400 ชุด จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยมีผลดังนี้

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทระ จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาวัดเพชรสมุทระ (ร้อยละ 86.30) และหาข้อมูลในการเดินทางจาก เพื่อน/คนรู้จัก (ร้อยละ 49.50) มีความถี่ในการเดินทางมาสักการะ 6-8 ครั้ง (ร้อยละ 34.80) มีความคิดเกี่ยวกับวัดเพชรสมุทระว่า เป็นวัดที่เก่าแก่ น่าเลื่อมใส (ร้อยละ 35.50) จะเดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (ร้อยละ 54.50) เดินทางมากับครอบครัว (ร้อยละ 67.80) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งต่ำกว่า 500 บาท (ร้อยละ 56.80) เหตุผลที่เดินทางมาเพราะเป็นวัดที่ศักดิ์สิทธิ์น่าเลื่อมใส (ร้อยละ 82.50) และบุคคลที่มีอิทธิพลในการเดินทางมาท่องเที่ยวคือ ครอบครัว (ร้อยละ 59.50)

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยการเลือกมาสักการะ หลวงพ่อบ้านแหลม ของนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน พบว่ามีปัจจัยหลัก 9 ด้าน จำแนกได้ดังนี้

1 ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ ($\bar{x} = 3.97$, $SD = 0.59$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 7.596 อธิบายความแปรปรวนของการมาสักการะได้ร้อยละ 15.192 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) มีการต้อนรับ ดูแล และอำนวยความสะดวกอย่างทั่วถึง 2) สามารถสอบถามส่วนต่างๆ ของวัดจากเด็กวัดได้ 3) มีการพัฒนาและปรับปรุงวัดให้ดีและสะอาดอยู่ตลอดเวลา 4) มีป้ายบอกรายละเอียดของข้อมูลข่าวสารของวัดในบริเวณรอบ 5) มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ทำให้ผู้มาเยือนสุขภาพ สุขใจ 6) มีห้องน้ำที่สะอาด และ 7) มีที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว

2 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.03$, $SD = 0.65$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 6.347 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 12.695 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) เว็บไซต์มีบทบาททำให้วัดเพชรสมุทระรวิหารเป็นที่รู้จักมากขึ้น 2) เว็บไซต์มีส่วนช่วยให้คนเข้าใจความหมายของการเข้าวัดมากขึ้น 3) เทคโนโลยีด้านการสื่อสารทำให้นักท่องเที่ยวติดต่อกับวัดได้ง่ายขึ้น และ 5) เทคโนโลยีมีผลทำให้วัดมีการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ

3 ปัจจัยด้านบุคคลากร ($\bar{x} = 3.86$, $SD = 0.62$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 6.026 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 12.052 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) พระสงฆ์มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมของสงฆ์ 2) พระสงฆ์มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมของสงฆ์ และ 3) บุคลากรที่อยู่ในวัดทำตัวเหมาะสม

4 ปัจจัยด้านการจัดการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.77$, $SD = 0.76$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 4.939 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 9.878 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) มีการให้บริการข้อมูลและสามารถติดต่อได้ทางอินเทอร์เน็ต 2) สามารถสมัครการท่องเที่ยวผ่านทางกรู๊ปทัวร์ได้ และ 3) บริษัทกรู๊ปทัวร์มีการให้บริการอย่างทั่วถึง

5 ปัจจัยด้านความเชื่อ ($\bar{x} = 4.24$, $SD = 0.56$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 3.126 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 6.252 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งมีวัดเป็นสื่อการในเผยแพร่คำสอน 2) ประเพณีหรือวันสำคัญต่างๆจะจัดขึ้นที่วัด และ 3) สังคมอยู่ร่มเย็นเป็นสุขก็เพราะวัด

6 ปัจจัยด้านราคา ($\bar{x} = 3.64$, $SD = 0.58$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 3.096 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 6.192 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) ราคาการเช่า

พระเครื่อง อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม 2) ราคาของเครื่องสังฆทานที่จะนำถวายพระสงฆ์ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว และ 3) ราคาของชุดการแก่นน(ร่าถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์)แบ่งเป็น 2 ชุดตามกำลังของผู้บริจาค

7 ปัจจัยด้านที่ตั้งของวัด ($\bar{x} = 4.11$, $SD = 0.52$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 2.916 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 5.833 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) ที่ตั้งของวัดมีความสะดวกในการเดินทาง อยู่กลางเมืองสมุทรสงคราม 2) ประหยัดระยะเวลาในการเดินทาง และ 3) การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่ทั่วถึง

8 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 3.98$, $SD = 0.60$) ระดับนัยสำคัญมาก มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 2.570 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 5.139 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) การเป็นวัดพระอารามหลวง 2) เป็นวัดที่มีบรรยากาศที่ร่มรื่น และ 3) ความงดงามของสถาปัตยกรรมในบริเวณ

9 ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ($\bar{x} = 4.07$, $SD = 0.58$) ระดับนัยสำคัญมากมีค่า Eigenvalues เท่ากับ 2.534 อธิบายความแปรปรวนของการเดินทางมาสักการะได้ร้อยละ 5.067 เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ 1) บริเวณหน้าวัดมีพื้นที่ให้ชาวบ้านชายของอยู่ตลอดตั้งแต่เช้า-เย็นทำให้มีคนเดินผ่านมาแล้วเข้าวัดตลอด 2) วัดเพชรสมุทรมีความสัมพันธ์(ภาพลักษณ์)ที่ดีกับคนในสังคม และ 3) บริเวณใกล้เคียงวัดมีแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจัยการเลือกมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร ของนักท่องเที่ยว

ปัจจัย	Factor Loading	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ปัจจัยด้านกระบวนการให้บริการ	(Eigenvalues = 7.596, Variance = 15.192, $\bar{x} = 3.97$, $SD = 0.59$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	(Eigenvalues = 6.347, Variance = 12.695, $\bar{x} = 4.03$, $SD = 0.65$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
3. ปัจจัยด้านบุคคลากร	(Eigenvalues = 6.026, Variance = 12.052, $\bar{x} = 3.86$, $SD = 0.62$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
4. ปัจจัยด้านการจัดการท่องเที่ยว	(Eigenvalues = 4.939, Variance = 9.878, $\bar{x} = 3.77$, $SD = 0.76$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
5. ปัจจัยด้านความเชื่อ	(Eigenvalues = 3.126, Variance = 6.252, $\bar{x} = 4.24$, $SD = 0.56$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
6. ด้านราคา	(Eigenvalues = 3.096, Variance = 6.192, $\bar{x} = 3.64$, $SD = 0.58$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
7. ปัจจัยด้านที่ตั้งของวัด	(Eigenvalues = 2.916, Variance = 5.833, $\bar{x} = 4.11$, $SD = 0.52$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
8. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	(Eigenvalues = 2.570, Variance = 5.139, $\bar{x} = 3.98$, $SD = 0.60$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			
9. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย	(Eigenvalues = 2.534, Variance = 5.067, $\bar{x} = 4.07$, $SD = 0.58$ และ ความสำคัญอยู่ในระดับ มาก)			

สรุปและอภิปรายผล

1. ผู้เดินทางมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพแต่งงานแล้ว มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นผู้ที่มีอาชีพ

พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง รายได้ต่อเดือน 7,001-14,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน จะเดินทางมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์กับครอบครัวเหตุผลที่เดินทางมาเพราะเป็นวัดที่ศักดิ์สิทธิ์น่าเลื่อมใส

2. จากการค้นหาปัจจัยการเลือกมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลมของนักท่องเที่ยว พบว่ามี 9 ปัจจัย โดยที่ปัจจัยด้านราคา ด้านที่ตั้งของวัด และทางด้านสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของประสพชัย พสุนนท์ ปาริฉัตร โสณะมิตร และผุสดี ชัยเจริญเสรี (2553) ที่พบว่าทั้ง 3 ปัจจัยมีผลต่อการบูชาพระราหูในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสมุทรสาคร ดังนั้น วัดควรมีการปรับทัศนียภาพรอบๆ ให้มีความสวยงาม ร่มรื่น เหมาะสมรวมถึงความสวยงามของจิตกรรมฝาผนังของทางวัด ด้านสถานที่ต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทาง สถานที่จะต้องมีความปลอดภัย ในส่วนด้านราคา องค์พระและเครื่องรางของขลังควรมีราคาที่เหมาะสม เพราะจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นรายได้ของทางวัด และด้านที่ตั้งของวัด ต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทาง สถานที่จะต้องมีความปลอดภัย ควรที่จะจัดสรรที่จอดรถให้มีความเพียงพอเพราะโดยส่วนใหญ่ผู้มาสักการะจะนำรถส่วนตัวมาเอง

ด้านบุคคลได้สอดคล้องกับวิจัยของประสพชัย พสุนนท์ นภานนท์ หอมสุด ญัฐฐา แสงสุขเยี่ยม วาริพร วีระนรพานิช และวิชชุดา มานต์นันท์ (2553) ดังนั้น ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ความรู้ และมีธรรมาศยดี มีความเต็มใจในการให้ข้อมูล

ด้านความเชื่อสอดคล้องกับวิจัยของคณพศ และปิยนันท์ เหล่าบัณฑิตเจริญ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับพระพิฆเนศวรในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่า ความเชื่อเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบูชาพระพิฆเนศวรและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ดังนั้น ความเชื่อเป็นสิ่งสำคัญของการเลือกเดินทางมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลมของนักท่องเที่ยว โดยความเลื่อมใสศรัทธาเกี่ยวกับหลวงพ่อบ้านแหลมมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งเป็นความศรัทธาส่วนบุคคล หรือบางส่วนของอาจมาจากผลของการขอพรแล้วได้ในสิ่งที่ปรารถนา

ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านการส่งเสริมการขาย และด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับวิจัยของประสพชัย พสุนนท์ และกาญจนา วิสูตรสกุลศักดิ์ (2553) ที่พบว่าทั้ง 3 ปัจจัยมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าบูชาหลวงปู่ทวด ณ วัดห้วยมงคล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังนั้น ด้านกระบวนการให้บริการ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และที่พึ่งทางจิตใจหรือแสดงถึงสิ่งที่เป็นความเชื่อของหลวงพ่อบ้านแหลม จะทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกมาเที่ยวมากขึ้น ด้านการส่งเสริมการขายทางวัดควรมีการจัดสรรที่สำหรับให้ชาวบ้านมาขายของอย่างเป็นระเบียบ เพื่อความดูเป็นระเบียบและเป็นการเพิ่มจุดสนใจของวัดไปในตัว ด้านเทคโนโลยี เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญ สื่อทางเว็บไซต์เป็นช่องทางที่ดีที่จะทำให้ชื่อเสียงของหลวงพ่อบ้านแหลมให้เป็นที่แพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว และเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจเลือกเดินทางมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยรู้จักหลวงพ่อบ้านแหลมมาก่อน

ด้านการจัดการท่องเที่ยว สอดคล้องกับวิจัยของคณพศ และปิยนันท์ เหล่าบัณฑิตเจริญ (2550) ที่พบว่าความเชื่อเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการบูชาพระพิฆเนศวรและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ดังนั้นคณะทัวร์ควรมีการจัดสรรวันเวลาในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกต่อทั้งนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการเนื่องจากในปัจจุบันการท่องเที่ยววัดหรือสถานที่สำคัญทางศาสนากำลังเป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

ผลสรุปจากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าปัจจัยการเลือกมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลมของนักท่องเที่ยวที่สำคัญมีดังนี้

1. ด้านกระบวนการให้บริการ ควรเพิ่มป้ายบอกรายละเอียดของส่วนต่างๆในบริเวณรอบๆวัดอย่างชัดเจน มีห้องน้ำที่สะอาดรวมไปถึงการเพิ่มการต้อนรับ ดูแลและอำนวยความสะดวกให้มากยิ่งขึ้น
2. ด้านเทคโนโลยี ทางวัดควรเพิ่มช่องทางในการสื่อสารทำให้นักท่องเที่ยวติดต่อกับวัดได้ง่ายขึ้น โดยการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์เพื่อสร้างการรับรู้และทำให้วัดเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น
3. ด้านการจัดการท่องเที่ยว บริษัทกรุ๊ปทัวร์ควรเพิ่มการให้บริการให้กับผู้ที่ต้องการมาท่องเที่ยววัดอย่างทั่วถึง โดยสามารถสมัครและรับรู้ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยววัด ได้จากทางอินเทอร์เน็ต
4. ด้านความเชื่อ ทางวัดควรมีการจัดธรรมเทศนาเป็นประจำ เช่น การจัดเทศนา 2 ครั้งต่อเดือน เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยววัด
5. ด้านที่ตั้งของวัด ควรมีเส้นทางที่สะดวกสบายต่อการเดินทาง เช่น มีรถประจำทางผ่านอยู่ตลอดเวลา เพื่ออำนวยความสะดวกการเดินทาง
6. ด้านสภาพแวดล้อม ต้องมีความร่มรื่นและดูสะอาดอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้ที่มาสักการบูชาเกิดความประทับใจ
7. ด้านการส่งเสริมการขาย ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามแหล่งชุมชนและติดป้ายตามสถานที่ต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่มาสักการบูชา ทราบถึงพิธีกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลวงพ่อบ้านแหลม

การวิจัยครั้งถัดไป ขอเสนอแนะดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามกับกลุ่มชาวไทยเพียงอย่างเดียว จึงขอเสนอให้ท่านจัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มอื่นๆด้วย อาทิเช่น กลุ่มชาวต่างชาติ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายของประชากร
2. ผู้ทำการวิจัยได้ทำการสำรวจในเขตบริเวณวัดเพชรสมุทร เพียงอย่างเดียวจึงอาจได้ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ จึงขอเสนอให้ท่านอื่นทำการขยายพื้นที่ในการทำวิจัยเพื่อเป็นการขยายขอบเขตของข้อมูลโดยการสำรวจข้อมูลจากพื้นที่อื่นๆร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 7.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองบรรณาธิการข่าวสด. 2551. **ไหว้พระประธาน 76 จังหวัด/ กองบรรณาธิการข่าวสด.** กรุงเทพฯ: มติชน, 2551
- ประสพชัย พสุนนท์ และกาญจนา วิสูตรสกุลศักดิ์. (2553). ปัจจัยและพฤติกรรมการเข้าบูชาหลวงปู่ทวด ณ วัดห้วยมงคล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสพชัย พสุนนท์ และกานติมา วิริยวุฒิไกร. 2554. ปัจจัยและพฤติกรรมการบูชาพระพิฆเนศวรของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 3 (6), 27 – 38.Comrey, A. L.; & H. B. Lee. 1992. **A first course in factor analysis. 2 nd ed.** Hillisdale, NJ:Lawrence Erlbaum Associates.
- Yamane, T. 1967. **Statistic an Introductory Analysis.** New York: Harper and Row.

แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงานวิชาการ

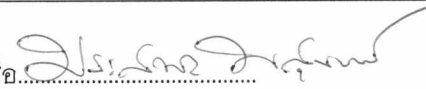
บทความทางวิชาการ ตำรา หนังสือ งานวิจัย ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

เรื่อง พฤติกรรมและการวิเคราะห์ปัจจัยการมาสู่การะ หลวงพ่อบ้านบ้านแหลม วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยว. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น” ครั้งที่ 6 เนื่องในโครงการ “ราชภัฏเชียงใหม่เทิดไท้ 84 พรรษา มหาราชัน”. ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 14 – 16 กุมภาพันธ์ 2556. 6 หน้า.

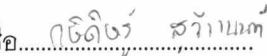
ผู้ร่วมงาน จำนวน 3 คน แต่ละคนมีส่วนร่วมดังนี้

ชื่อผู้ร่วมงาน	ปริมาณงานร้อยละ และหน้าที่ความรับผิดชอบ
1. ประสพชัย พสุนนท์	80 % วางแผนการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานวิจัย
2. กษิธิษฐ์ สุวีรานนท์	10 % ร่วมวางแผนการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานวิจัย
3. จุฑามาศ อินสว่าง	10 % ร่วมวางแผนการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานวิจัย

หมายเหตุ

ลงชื่อ.....

(.....ประสพชัย พสุนนท์.....)

ลงชื่อ.....

(.....กษิธิษฐ์ สุวีรานนท์.....)

ลงชื่อ.....

(.....จุฑามาศ อินสว่าง.....)